Carlsbergs partner i Indien gav ambassadør advarsel om korruption

Af Henrik Jensen, Jakob Chor og Michael Lund

I sommer gik Carlsbergs mangeårige forretningspartner i Indien til Danmarks ambassadør i Singapore med en opsigtsvækkende advarsel om korruption og andre ulovligheder i bryggeriets indiske datterselskab. Carlsberg selv mener, at partneren bruger beskyldningerne i en økonomisk konflikt mellem bryggeriet og partneren. Alligevel peger sagen ifølge eksperter på alvorlige problemer i koncernens indiske forretning.

BUSINESS
SIDE 04

Berlingske

MANDAG
10.02.2020
2. SEKTION

Business

KORRUPTION side 4-5

Eksperter: Nye oplysninger om korruption i Indien belaster Carlsberg

En mangeårig Carlsberg-partner har informeret en dansk ambassadør om korruption i bryggeri-koncernens indiske selskab. Partneren er i en kommerciel konflikt med Carlsberg, der mener, at partneren bruger anklagerne som et led i konflikten. Alligevel ser eksperter med stor alvor på sagen. Advarslen bestyrker mistanken om problemer i Indien, lyder det.

BERLINGSKE
2. SEKTION MANDAG 10. FEBRUAR 2020

Carlsbergs egen partner advarede dansk ambassadør om korruption

Af Henrik Jensen hejs@berlingske.dk, **Jakob Chor** jakc@berlingske.dk **og Michael Lund** mlun@berlingske.dk

Carlsbergs egen partner i Indien orienterede sidste år de danske myndigheder om mulige ulovligheder i bryggeriet. Sagen tegner et billede af store problemer for Carlsbergs indiske forretning, siger ekspert.

I sommeren 2019 gik en helt centralt placeret figur i Carlsbergs indiske forretning til den danske ambassadør i Singapore med en advarsel om korruption og andre ulovligheder i den danske bryggerigigant.

Dermed får anklagerne om ulovligheder i Carlsbergs indiske selskab nu næring fra en højst opsigtsvækkende kant.

Berlingske kunne sidste år afdække, at centralt placerede Carlsberg-ansatte betalte lokale embedsmænd penge under bordet for at få de nødvendige tilladelser til bryggeriet – ifølge eksperter klare tegn på systematisk bestikkelse.

Nu viser en række dokumenter, Berlingske har fået aktindsigt i, at Carlsbergs egen mangeårige partner i Sydøstasien sidste år underrettede de danske myndigheder om bl.a. korruption i bryggeriets indiske afdeling.

»Når det nu viser sig, at der er kommet anklager om korruption fra flere kanter, så understreger det, at der i Carlsbergs indiske forretning lader til at være nogle problemer, som skal undersøges til bunds«

STEVEN SAMPSON PROFESSOR EMERITUS PÅ LUNDS UNIVERSITET

Partneren, forretningsmanden C. P. Khetan, som Carlsberg for tiden ligger i en indædt kommerciel strid med, bekræfter forløbet:

»Jeg havde et møde med den danske ambassadør, hvor vi drøftede adskillige ledelses- og korruptionsproblemer til en samlet sum på 50-70 millioner dollar årligt i Indien,« skriver C. P. Khetan i en e-mail, hvor han også oplyser, at det indiske erhvervsministerium er underrettet og efterforsker sagen.

Over for Berlingske har C. P. Khetan ikke ønsket at fremlægge dokumentation for anklagerne.

Efter Berlingskes afdækning i efteråret søsatte Carlsberg en intern undersøgelse af forholdene, og bryggeriet oplyser nu, at selskabet har fået »et stigende antal speak-up-sager« – altså interne anmeldelser om uregelmæssigheder – i den indiske forretning, som man er i gang med at undersøge.

Bryggeriet opfatter de »vidtrækkende anklager« fra C. P. Khetan som en del af en »meget vanskelig« konflikt med partneren, skriver bryggeriet til Berlingske.

De nye oplysninger forstærker billedet af, at der er alvorlige uregelmæssigheder i Carlsberg Indien, mener eksperter.

»Det samlede billede af dokumentationen fra i efteråret, kombineret med de nye oplysninger, bestyrker kun mistanken om, at selskabet har et reelt problem i Indien,« siger Lars Johannsen, lektor og ekspert i korruption ved Aarhus Universitet.

Samme vurdering kommer fra Steven Sampson, professor emeritus i socialantropologi med speciale i korruption på Lunds Universitet.

»Når det nu viser sig, at der er kommet anklager om korruption fra flere kanter, så understreger det, at der i Carlsbergs indiske forretning lader til at være nogle problemer, som skal undersøges til bunds,« siger Steven Sampson.

Det spegede forløb oprulles i en række interne dokumenter fra Udenrigsministeriet, Berlingske har fået aktindsigt i. Dokumenterne viser, at den danske ambassade i Singapore i juli 2019 blev kontaktet af en repræsentant for forretningsmanden C. P. Khetan, der driver virksomhed fra Singapore og i årevis har været en af Carlsbergs vigtigste partnere i Sydøstasien.

C. P. Khetan anmodede om et møde med den danske ambassadør, Dorte Bech Vizard, for at »opdatere hende på den seneste situation, der havde udviklet sig med Carlsberg, og som kunne kræve, at man orienterede myndighederne i Danmark og Singapore,« fremgår det af dokumenterne, hvor det blev understreget, at situationen var »presserende«.

Mødet blev afholdt få dage senere. Af et notat om mødet, Berlingske har fået delvist aktindsigt i, fremgår det, at C. P. Khetan »ønskede at vide, om der findes en anonym dansk whistleblowerordning«.

Over for Khetan afviste ambassaden ifølge referatet, at en sådan ordning eksisterede. Men ambassaden understregede:

»Vi er forpligtet til at rapportere viden, vi måtte komme i besiddelse af, om tilfælde af korruption i danske virksomheder til de danske myndigheder.«

»Korruptionsproblemer«

At henvendelsen kom fra netop C. P. Khetan peger på, at kendskabet til den ulovlige praksis var udbredt og gik højt op i Carlsbergs indiske organisation. C. P. Khetan er minoritetsaktionær i Carlsberg India gennem sit Singapore-registrerede selskab Lotus Singapore Group og har – ligesom Carlsberg-koncernen – udpeget flere medlemmer af bestyrelsen i Carlsberg India, der er et af bryggeriets mest lovende datterselskaber.

C. P. Khetan afviser over for Berlingske at gå i detaljer med, hvad hans anmeldelse til ambassaden og det indiske erhvervsministerium drejede sig om, men oplyser dog, at klagen omhandlede »mangelfuld ledelse, misbrug af midler samt handlinger udført af Carlsberg og dets ledelse i strid med hvidvaskreglerne, selskabsreglerne, afgiftsreglerne og andre indiske love«.

Han afviser desuden, at han selv har deltaget i eller haft ansvar for de påståede ulovlige forhold.

Berlingske har ikke kunnet få en kommentar fra det indiske erhvervsministerium, der ifølge Khetan efterforsker sagen.

Det danske udenrigsministerium bekræfter i en e-mail til Berlingske, at ambassadøren afholdt mødet med Carlsbergs partner, omhandlende »en kommerciel konflikt«.

Ministeriet bekræfter endvidere, at mindretalsaktionæren Khetan »fremkom med en række påstande«, hvorefter ambassadøren oplyste om ambassadens »forpligtelse til at indrapportere korruption«.

Alligevel valgte Udenrigsministeriet ikke at gå videre med sagen – eksempelvis ved at orientere SØIK, bedre kendt som Bagmandspolitiet. Årsagen var, forklarer ministeriet i dag, at Khetan ikke ønskede at fremlægge dokumentation på mødet.

»På baggrund af manglende konkrete oplysninger var det ambassadørens vurdering, at der ikke var tilstrækkeligt grundlag til at foretage en anmeldelse,« oplyser Udenrigsministeriet.

Selv om Udenrigsministeriet i første omgang ikke gik videre med sagen, har ministeriet nu besluttet at overdrage »relevante dokumenter« i sagen til SØIK.

Eksperter: Alvorlig sag

Berlingskes afsløringer i efteråret var baseret på en lang række interne beskeder udvekslet over halvandet år i 2015 og 2016 mellem nøglepersoner i Carlsberg Indien. I beskederne

Berlingske
Dokumenter afslører
Carlsberg-ansatte betalte indiske embedsmænd lyssky kontanter
ALWAYS ELEGANT

Berlingske 15. september 2019.

Carlsbergs indiske datterselskab er atter i søgelyset, efter at en mangeårig partner har advaret danske myndigheder om mulige ulovligheder. Arkivfoto: Ali Monis Naqvi/Ritzau Scanpix

blev det aftalt, hvilke embedsmænd, der skulle betales, og hvor store beløb, de skulle have. I alt blev 200 betalinger på samlet knap 800.000 kroner omtalt i beskederne, der skulle sikre de nødvendige tilladelser til ét af Carlsbergs største bryggerier i Indien.

Eksperter pegede på, at betalingerne havde karakter af smørelse eller »hverdagskorruption«, som er ekstremt udbredt, men forbudt ved lov i Indien.

Netop disse betalinger blev Carlsbergs koncernledelse i København selv advaret om allerede i 2017. Dengang kom advarslen ikke fra partneren C. P. Khetan, men fra en netop fratrådt chef i Carlsberg Indien, der i e-mail til bl.a. topchef Cees 't Hart advarede om »bestikkelse i Carlsberg India Pvt. Ltd. og andre uetiske praksisser«.

Berlingske har ikke kunnet få bekræftet, om Khetans advarsel om korruption i 2019 drejer sig om de samme eller lignende betalinger, som advarslen fra 2017 beskrev, eller om der er tale om andre forhold.

Carlsbergs koncernledelse reagerede på advarslerne i 2017 ved at iværksætte en advokatundersøgelse, der dog ikke kunne bekræfte oplysningerne om bestikkelse. Efter Berlingskes afsløringer i efteråret valgte bryggerigiganten i stedet offentligt at kritisere den tidligere ansatte, der stod bag advarslerne, for at nægte at udlevere beviserne. Ifølge Carlsberg forsøgte han at afpresse Carlsberg med sin viden.

Berlingskes afdækning fik dog Carlsberg til at søsætte en ny undersøgelse, der fortsat er i gang.

I Transparency International i Danmark siger bestyrelsesmedlem Christian Ougaard, at »det styrker umiddelbart mistanken, når den slags advarsler kommer fra flere sider«.

»Men det er vigtigt at være opmærksom på, at Carlsbergs forretningspartner kan have en klar dagsorden med sin henvendelse,« påpeger han.

Den nepalesiske forretningsmand C. P. Khetan har i flere år været partner med Carlsberg i Indien, hvor det danske bryggeri for alvor gjorde sit indtog i 2007. Parterne ejer i fællesskab datterselskabet Carlsberg India Pvt. Ltd. og er desuden partnere i nabolandet Nepal. Men parterne er de senere år raget uklar – blandt andet fordi mindretalsaktionæren Khetan ønsker at blive købt ud af partnerskabet.

Økonomisk opgør

De er angiveligt bl.a. rygende uenige om en eventuel pris for Khetans ejerandel. Desuden mener Carlsberg, at Khetan skylder selskabet et trecifret millionbeløb.

Over for Berlingske afviser Khetan, at hans anmeldelse af Carlsberg er relateret til parternes økonomiske disput.

»Den økonomiske disput med Carlsberg handler om mange emner, herunder dårlig selskabsledelse. Imens vi forsøger at løse dette, har vores mål været at få Carlsberg til at følge de internationale ledelsesstandarder samt indisk lov. Vi var nødsaget til at anmelde forholdene for at beskytte os selv, efter vores forsøg på at overbevise Carlsberg om at forbedre forholdene mislykkedes,« skriver C.P. Khetan.

Khetans advarsel til ambassaden er ikke første henvendelse til de danske myndigheder om ulovligheder i Carlsberg. I 2018 blev Justits- og Udenrigsministeriet samt SØIK advaret om forholdene. Først efter Berlingskes afsløringer i efteråret reagerede myndighederne på henvendelsen. SØIK vurderer nu, om man skal indlede en egentlig efterforskning.

Berlingske

Carlsberg-top har i to år kendt til mistanke om bestikkelse i Indien

Berlingske 18. september 2019.

Berlingske

Business

Berlingske Business den 15. oktober 2019.

CARLSBERGS SVAR

Carlsberg: Vores forretningspartner har spredt »en række vidtrækkende anklager«

Anklagerne om korruption i Carlsbergs indiske datterselskab fra bryggeriets mangeårige forretningspartner hænger uløseligt sammen med en indædt økonomisk konflikt mellem de to parter.

Det skriver Carlsberg i et svar til Berlingske.

»Vi kan bekræfte, at vi i længere tid har været i en meget vanskelig kommerciel konflikt med vores indiske joint venture partner vedr. betaling af det lån på knap 300 mio. kr., som han skylder os, samt hans ønske om at sælge sin del af forretningen før tid,« skriver Kasper Elbjørn, informationschef i Carlsberg.

Samtidig oplyser han, at Carlsberg i stigende grad modtager interne anmeldelser – såkaldte speak up-sager – om uregelmæssigheder i den indiske del af koncernen.

»Vi har oplevet et stigende antal speak-up sager i vores indiske forretning, og vi er øjeblikket i gang med compliance undersøgelser i Indien, hvilket vores partner udmærket er klar over givet hans betydelige indflydelse i den indiske forretning. Vi tager alle compliancesager meget alvorligt, og vi drager de fornødne konsekvenser, hvis anklager substantieres. Nogle af compliance undersøgelserne kompliceres af, at partnerens repræsentanter i selskabet nægter at bidrage til undersøgelserne og i stedet har travlt med at distancere sig fra det indiske selskab, hvor de har betydelig indflydelse ifølge aktionæroverenskomsten,« skriver Kasper Elbjørn.

Han kæder partnerens anklager direkte sammen konflikten:

»I takt med at den kommercielle konflikt er tiltaget, har vores partner besluttet at sprede en række vidtrækkende anklager til forskellige myndigheder og personer inklusiv vores ledelse og bestyrelse samt i en række officielle dokumenter som f.eks. det kommende indiske årsregnskab. Uanset motiverne bag anklagerne, så tager vi altid compliancesager meget seriøst og behandler dem ifølge vores politikker.«

Over for Berlingske afviser C. P. Khetan, at han skulle have blandet den økonomiske uenighed sammen med anklagerne om ulovligheder.